

Aktivnost i stanje Državnog šumskog gazdinstva u Banjoj Luci

Културно-просветни рад у бањалучком округу

Uredbom o reorganizaciji šumarske službe u asoi federalnoj jedinici osnovano je 8 šumskih Gazdinstava, kao privredna preduzeća koja su u sebi uključila sve poslove šumarstva, počevši od pošumljavanja pa sve do mehaničke prerade drveta, na industrijskim postrojenjima, pilanama i sl.

Jedno od tih gazdinstava je Državno šumsko gazdinstvo Banja Luka sa teritorijom ciljez od ulice sleverne Bosne od Bihaća do ulica rieke Bosne i od Bos. Gradišće do Jajca.

Na području ovog gazdinstva ima oko 400.000 ha šume sa koitima neposredno upravlja O šumskih uprava i to: Banja Luka, Kotor Varoš, Bosanska Gradiska, Derвента, Prijedor, Bos. Kupa, Krupa na Uni, Drenjeva, Kijev. Radi pomikanja stručnog kadra, moralo se prebaciti osnivanje šum. uprava sa velikim terinama a da bi se omogućilo širokim masama da što uspješnije rješavaju i na brzi način dolaze do svojih potreba iz šuma, pristupilo se, u skor- svim sreskim terinama, osnivanju šumskih sekcija. Ovim načinom nastalo je i mnogo i obilnih nabavljivača naroda sa potrebnim drvnim masama za obnovu i izgradnju popunjenih i porušjenih sela i naselja.

Racionalno gospodarstvo šumama zahtjeva mnogo manje teritorije šum. uprava te se radi toga, kao najveći zadatak nameće šumarskoj strani, uzdizanje i osposobljavanje što većeg broja stručne šumarske kadra.

Državno šum. gazdinstvo Banja Luka u velikom obimu vrši eksploataciju iz šuma i preradu drveta na mehaničkoj i nać. Uslužnom eksploataciju iz državnih šuma vrše široke manipulacije koitima i to: a) Kotor Varoš, Prijedor i Bos. Kobašica. Zadaća manipulacija je snabijevanje širokim masama sa određenim drvjetom i potrebnom tesnom građom za podizanje naselja te da snabijeva industriju prerade drveta sa potrebnim sirovinama.

Kako je Državno šum. gazdinstvo Banja Luka kao takovo počelo da djeluje početkom mjeseca marta, njen proizvodni zadatak u tom mjesecu nije mogao biti postignut iz opravdanih razloga, jer se moralo izvršiti temeljni raspodjela i organizacija rada na svim sektorima tako da je plan skoro u svim sortimentima podbio. U mjesecu aprilu, pravilnom organizacijom posla i pravilnim načinom rada plan je dostignut i u nekim sortimentima premasen.

U porudnju marta sa aprilom dobijeno sljedeći pregled:

otredno drvo	mart	april
bitkovo	100%	110%
belovani	68%	182%
belvani	83%	80%
bukovci pravci	31%	221%
hrastovi pravci	137%	142%

Pored gore navedenih sortimenata šumске manipulacije proizvođe i ostale soredne proizvode eksploatacije šuma ali; uslužnom težiti je baćeno na izradu i dopretnu sortimenata najpotrebnijih našoj inuistri i privredi toćeše.

Podobijevanje proizvodnog zadatka u mjesecu marta ostvareno je radi gore navedenih a i radi tećkih uslova prevoza i dopreme materijala na otpremna stovišta, radi terenskih prilika i radi malog broj- sposobnog manipulativnog osoblja.

Unaprediti proizvodnju ova dva mjeseca vidimo znatan napredak i uspjeh šum. gazdinstva u vrlo kratkom periodu.

Mehanička prerada drveta vrši se na pilanama ovog gazdinstva i to: u Bos. Kupa na 2 gatera, Gornji Podgorica na 2 gatera, Gor. Seheru kod Banja Luke na 1 gater i u Kozarci na 1 gater.

Pako su svi potkoni odnosno pilane za vrijeme rata djelomično ili potpuno uništene, postrojenja oporela i oćešena po okupatoru, moralo se je uložiti velikim trudom i naporom da se isti osposobe i da se nabave najpotrebniji dijelovi za pokretanje pomenuh pilana.

Planski zadatak pilana obzirom na dotrajalost i sposobnost postrojenja je uglavnom zadovoljavajuć. Proizvodnja rezanog materijala svakim danom se povećava tako da je u porudnju marta i aprila proizvodnja rezane građe povećana sa 62% u marta na 110% u aprilu po proizvodnom zadatku.

Zalaganjem vjerskih i dobrih radnika u oćevina je podignuta pilana u Gor. Podgorica koja je za vrijeme rata tri puta oćevila i sa kole su okupatori odnijeli glavna postrojenja. Za razlogem rukovoćivaca i radnika na tom poćonu pilana je u potpunosti obnovljena tako da danas reže u porudnju sa prednamom proizvodnjom isto a moća vrši se.

Na ovoj pilani kao primjer zalaganja i vjerslosti vrijedno je pomenuti ućarnika drugu Đuri Todotovića, koji je svojim zalaganjem i samoprijekoćom iz pomoć rukovoćivaca pilane drugu Dušana Obradovića, te upravnik potfona drugu inć. Bora Kosanovića uspio da obnovi mase postrojenja za porod pilane tako da je proizvodnja na ovoj pilani povećana za oko 60%.

Pilana u Bos. Krupi također svakim danom povećava svoj produktivnost i nadeći se je da će u nakšnije vrijeme dostići a i premasiti prijeratu proizvodnju.

Transport sirovina iz šume i gotovog materijala vrši se-mlonima Gazdinstva i šumskim željeznicama.

Još uvijek se osjeća oskućica u transportnim sredstvima što u mnogome oćevava blagotvorenost i brzo transportovanje sirovina na poćone i industrijska postrojenja na oćevane državne stanice.

Šumska inuistrija dala je velike kolićine materijala i preradivana za izvoz u inostranstvo kao bukove praćevne, orahove klade i plemenite drvne sortimente.

Šumsko Gazdinstvo velikim kolićinama gradevinskog materijala potpunoće potroćele i u ratu stradala naselja, dajući materijal za obnovu i preraćuje materijal besplatno na svojim poćonima za izgradnju naselja i objekata.

Snabijevanje i osposobljavanje seobolnih veza usko je povezano sa šumskom privredom. Velike kolićine željeznićkih praćevna normalnih dimenzija do danas je isporućeno za

МАШИНСКО ТРАКТОРСКА СТАНИЦА У ПРИЈЕДОРУ ПРЕМАШИЛА ЈЕ НОРМУ У ПРОБНОЈ СЕЗОНИ

Машинско тракторско станица у Приједору расподјела је у овоградњивјој просветној сезони са 16 трактора и 13 возилаца. Упорним залагањем и пољопривредним члановима колективна станица је успјешна према пољевдним резултатима да дале билансу од 9.268 дунума успољне оранице. Са овом цифром превршен је задатак за пробну сезону.

Скорих дана седам трактора ове машинско тракторске станице ишло је у Лућину да посеје машинско станицу. Ту су приредили трактористи пољумци 320 дунума Условој оранице.

Овако добри резултати могу се приписати и добром квалитету жељезне оранице. И у овој сезони пољевдана је нарочита пажња на квалитет да би жан селак очно разлику и добре старе тракторско оранице.

У овом орану нарочито су се истајали Окић Мустафа, Већер Јосип, Зекановић Стојан и Видановић Милад као и други трактористи. Добром организацијом и залагањем другова Крајевићев Шегозав, главног машинеште, те Матиприбравова Жаћин Раде и Милана Стојановића успјешно се илa вилана за терену отпорити моћна запонена.

У Приједору се сада изграђује за станицу нова раднићина молерног типа која ће бити готова за два мјесца.

izGradnju Omladinskih putnje Samac-Sarajevo. Rad radnika je direktno povezan sa produkcijom janskog drveta tako da je od nepodne važnosti snabijevanje radnika sa dovoljnim kolićinama suđev drveta.

Za tu pilanu osnovano je 28 šumskih rasadnika sa preko 90.000 sadnica koje će se u određenom periodu prenjeti na otloće površine šuma.

U rasadnicima, koji se svakim danom povećavaju i umnožavaju posijano je preko 500 kg slemena crnogorice i bijelogorice.

U oćevina pošumljavanja, u kojim su učestvovala skoro sve masovne organizacije i škole zasadeni je preko 80.000 komada sadnica na svim sektorima ovog gazdinstva.

U svim rasadnicima iskopani su bunari iz kojih se, u slučaju suše, vrši zalijevanje sadnica.

U oćevima za uništavanje potkornjaka do danas su izvršene (samo ovogotine) tri velike akcije u kojima je učestvovalo preko 6.000 ljudi, žena i omladine. Kako je interesovanje naroda za pošumljvanje i veliko budnoće to se oćekuje u idućim oćevima pošumljavanja i zaštite šume veliki odziv svih masovnih organizacija i Narodnih oćevina.

Unapredjenje lovne prirode je također od velike važnosti i spada u zadatak Državnog šum. gazdinstva. Poznato je da su naši kraljevi bogati sa raznim vrstama divljači i da imamo idealne terene za lovni privredku. Kod nas postoje inćiji primjeri, u drugim dijelovima Evrope izumrlj, medvjeda i divljih ovnova.

Iz svega oćno vidimo od kolike je važnosti rad šumarstva odnosno Državnog gazdinstva za oćnu blagostanje naroda te stoga potrebnoće pozvati na sve moćnećine izlaze istom u susret.

Štefo Marković

Rezultati ovogodišnje zimske kampanje narodnog prosvjetijavanja u baњalučkom округu

Prava konako prihvatljivi podaciima u Okruđu baњalučkom u toku zimske kampanje otvoreno je 1.889 anabjedetskih tećevanja u kojima je bilo obuhvaćeno 31.625 oćevnika.

Og toga broja sa radom je završeno 1.687 tećevanja a ispit je sa uspjehom položilo 35.298 polaznika. U toku rada radnici su imali sve sa 4 tećevja sprećivaju sa drugom tećevanjima. Još danas radi 56 tećevanja sa 1.041 polaznikom.

Radni pregleda dajemo obaveza i postignute rezultate po sresovima:

Radni pregleda dajemo obaveza	postignute rezultate
Banja Luka — grad obaveza 1000	opismeneno 990 inć 99%
Banja Luka — grad obaveza 3400	" 434 " 128%
Bijak — grad " 300	" 169 " 56%
Bijak — srea " 1600	" 163 " 100%
Bosanska Gradiska " 2600	" 1476 " 67%
Bosanska Duboća " 300	" 772 " 83%
Bosanska Krupa " 1200	" 1813 " 151%
Bosanska Krupa " 2000	" 1541 " 77%
Bosanski Petrovac " 1500	" 927 " 59%
Veljiko Kladuša " 1600	" 1311 " 82%
Glamoć " 1600	" 969 " 64%
Đavaro " 1400	" 807 " 50%
Jajće " 1450	" 1512 " 104%
Kaću " 1000	" 1603 " 163%
Koću Varoš " 1000	" 1031 " 103%
Mirnećki, Grad " 1000	" 1400 " 140%
Pravljor " 1800	" 2841 " 98%
Sanjski Most " 2500	" 2677 " 148%
Srebac " 1000	" 3062 " 121%
Ćezani " 1500	" 1015 " 101%
	" 1857 " 123%

Od navedenih zalaganja bilo reformirano 1160 oćevnika i 16.553 anabjedara. U koćevima bilo je obuhvaćeno i veći broj Aleće, a savršeni polaznici po dobu (starijosti) odnosili su se procentualno sljedećki: od 12 — 15 godina 21,3%, od 15 do 25 godina 69,9%, od 25 — 45 godina 7,4% i preko 45 godina 1,2%.

Po soćevljanom sastavu bilo je 94,7% zemljoradnika, 1,03% rednika, 0,37% zanatlija i 3,9% ostali.

U navedenim ciframa daju se ućetni smijećne grupećke.

1) Nedovoljno zalaganja bilo reformirano bilo organizacijom resulo se 142 anabjedetske tećevja što se ni u kom slučaju, da je bilo više zalaganja i pažnja, nećbi dogodilo.

2) Veliki broj polaznika oko 15.000 oćeva je iz razloga što nije dovoljno skrćeno.

Zaključujući inćicativni narodnih vlasti i masovnih organizacija u baњalučkom okruđu, valda postignuti su do sada dosta dobri rezultati. Narocito dobri uspjehi postignuti su u osnivanju novih knjićarnica, tako da sada prema podacima oćevana za narodno prosvjetijavanje Okruđnog narodnog oćbora u baњalučkom okruđu radi 215 knjićarnica sa ukupno 41.164 knjige, od čega su 10.000 knjige bibliotekne i 1 osnivaću dok ostali broj otpada na bibliotekne oćevanikaćnih i oćevanikaćnih organizacija. Pored toga otvoreno je 47 čitaćonica, od kojih 24 radi po sreskim mjestima, dok se ostale nalaze po mjesnim područjima. U okruđu prošlogotodnje prosvjetne kampanje velika pažnja posvećena je takoćer i organiziranju narodnih inuistrićeta koje prijeratno daju predavanja Mjesnim odborima. Rad ovih inuistrićeta dajevija se po planu ciklusnih predavanja. Isto tako posvećena je pažnja pažnja (formiranju stalnih diletantskih grupa koitima, sada ima 15, a radi uglavnom po sreskim mjestima. Za sve grupećke oćevaneće je pobrinulo da ih anabjedine za potrebim materijalom, tako da im je do sada razvijeno 14 komada komedija i aktoćva, što je u znatnoj mjeri doprinijelo poboljšavanju njihovog rada. U okruđu osposobljenoće prosvjetne djelatnosti 650 ućevnika i do sada i 12 stalnih pjevaćkih horova, od kojih se svojim radom narocito ističe radnićko pjevaćko društvo »Ledenjak« u Banja Luki koje sada broji 112 stalnih članova. Uspješnan rad ovih pjevaćkih horova kao i diletantskih grupa oćevanaćne nedostatke glasbenog i ostalog materijala kao i stručnih horovaćke.

Okruđu baњalučki imao je obavezu da ispunimo 34.950 nevismisima, te je sasbu obavezu ispunio.

Rezultat sve kampanje moglo je biti dopunjeno i sa 1000 sresovih vodilja radnika za ispunje obaveze koje su dazni u početku kampanje. U ispunjenju obaveza radnici su podbacićali rezultate: Đavaro, Bos. Petrovac, Grad Bihać, Glamoć i Bos. Gradiska.

3) Jedan od nedostataka kampanje je to što je u tećevanja bilo obuhvaćeno veliki broj djeće od 12 — 15 godina (školovani obavećnik).

4) Prodorak rednika u anabjedetskim tećevanjima inuistrićala je i sastralo da štedljivima podrućevaju ovom tećevju inuistrić posvetili dovoljno pažnje.

5) Mnogi sreski reformirani vrši tećevanja snabijevani na oćevanikaćne, potpunoće materijalom, tako da su mnogi tećevnici otvoreni i suviše masno, da se nićkoć rad protoga i u mjesec aprila rad su zatećeli posliji radovi što je neravno davelo do osipanja u tećevanjima.

6) Masovnoće reformiranoće rukovoćivana anabjedetskih tećevanja inuistrić je jedan od razloga da inuistrić postignuti bolji rezultati.

B. V. I.

На Пленуму Мјесног Синдикалног вијећа у Бањој Луци дата је обавеза за изградњу 300 кућа за радничке станове

У сали Мјесног синдикалног вијећа 21. сеп. одржан је пленум на коме је поред осталог извршен избор нових чланова за попуњавање Извршног одбора Мјесног синдикалног вијећа и размотрен приједлог Главног одбора Јединствених синдиката за изградњу радничких станова.

Пленуму су присуствовали претставници наших народних власти и осталих масовних организација.

Иницијал у виду тешке станице прилика наших радника наслиједила из прошлости и плану индустријализацију наше земље коју ће успojити повољне број радника, којима треба осигурати станове. Главни одбор Јединствених синдиката део је приједлог за изградњу тих станова. Један је д се кућа потпуно довршене и осposбене за становање премају радничима, а други део се куће у потпуности недорашене, али доноле осposбене за стан премају раднику да он се даље доврши.

Наше народна власт осигураје најзначајнија новина сретства и небаку материјала које је под планском расподелом. Сви значајни материјали набавља се доброволном радном снагом као и сам радом који се свозвисти на подизању тих кућа. За граду куће употребљају се ливан материјали, а и саме куће градише се тако да се кроз хрпа немогуће изградити на мјесто њихове изградити модерна радничка насеља. Правилном организацијом рада и узajeном помоћи свих наших синдикалних подружница омогућило се да се доврши до наших радних пресица «бонједе у здрављенијем простору» које се за то их изградити доброволном радном снагом, првенствено радничким синдикалним организацијама и осталим масовним

организацијама а у помоћ наших народних власти.

У вези са овим приједлом Главног одбора Јединствених синдиката поред њиховог другог који су узела учешћа у дискусији говорио је и претјодни Окружни народни одбор друг Басо Тришковић.

Подвукла је потребу подизања радничких станова и свјердност с којом ће наше радничке приступити том послу, друг Тришковић је указао на важност стабилног платава у праву, периоду индустријализације наше земље које се неће моћи, ради брзог темпа подизања многог творина у потпуности ријешити, али поред главног, предвањених радничких насеља, синдикалном, на доброволној бази и само радничког на приступу том послу, премају приједлогу Главног одбора Јединствених синдиката.

Иницијалну свјердност могућност изградње радничких станова у нашем граду на пленуму Мјесног синдикалног вијећа у Бањој Луци дата је обавеза да ће наше синдикалне подружнице са око 6.000 наших радника, којима је потребно свакодневно изградити 300 кућа за радничке станове. Изградњом ових станова у знатној мјери олакшаће се оним друговима радничким који се седиште станима и удаљени од њихових задница у измишљеним и бједним.

Да би се то што прије створило лан рад и да би се што првије организисао посао маабран је одбор за руководиоца изградње радничких станова.

Дале су кроз дискусију а новина питања и материјалима у појединим подружницама иконамо досави закључци и даље упуте како и на који начин ће се повољно ријешити та питања и отворени досадашњи неправилности, чиме је рад пленума завршен.

Културно просвјетни рад у оквиру највећег првог Петогодишњег плана

Пред нама је прва година извршене Петогодишње plana. За ostvarenje Plana svaki čovjek, napose radnička klasa, naše sindikalne organizacije moraju voditi neprestanu bitku, a izvojevanje pobjede u toj bitci donosi nezavisnost našoj zemlji, učvršćenje njene obrambene moći, bogašćenje radnih masa i početak naše privrede. Naše sindikalne organizacije, prvenstveno, i ostale masovne organizacije, kroz svoj kulturno-prosvjetni rad osiguravaju da pobjedu svrstaju u opoznavanje radničkih svjesti sa zakonom o Petогодишњем planu, sa tekovinama koje će rezultirati iz njegovog ostvarenja, sa svim teškoćama, preprekama i neprilicama koji će ometati njegovo ispunjenje.

Kulturno-prosvjetni rad u našim preduzećima stoji pred važnim zadacima. Dosađani rad ne bi mogao u potpunosti zadovoljiti. Oni nosi niz propusta i nedostataka, i pored svih dobrih rezultata na tom polju osjeća se da je u nekim područjima radeno bez plana i sa nedovoljnim pridavanjem važnosti kulturno-prosvjetnom radu u našim sindikalnim preduzećima. Ovakav rad dovodi do nekih odluka IV plenuma nisu dobro proučene ni sorovene. Slab uspjeh u početku kampanje narodnog prosvjećenja na organizovanju analitičkih, tečajeva kod pojedinih podružnica, slabe priredbe sa bezdružnicima, slabije izvođenje zidne novine koje se tretiraju samo kao listići, govori da su se u tekim našim preduzećima kulturno-prosvjetne komisije i podobori slabo ili nikako sastajali te im je i rad nastran, nesistematski, bez plana.

Stojeći pred zadacima za ostvarenje Petогодишњeg plana, pred naše

sindikalne-podružnice postavila se da kroz sve forme i sredstva u kulturno-prosvjetnom radu izvrše mobilizaciju radničke klase za njezinu bogašćenje i premošćenje. Naše buduće kulturno-prosvjetni rad mora nositi pečat naše Petогодишњeg plana. Svakojednini djelovanjem kroz kulturno-prosvjetni rad, kroz uporno ubjeđivanje naših radnika da od svakodnevno radu, zalaganja napora, radne discipline, pravog odnosa prema radu zavisi ostvarenje «šta u ciljani. Vaspitanje-političkim radom, stvorice se veća budnost protiv svih pojava nepravih odnosa prema radu i kršenju radne discipline. Svaranjem «crvenih kutića» kroz koje se najlađe dijeliti na kulturno-prosvjetnom polju u našim preduzećima, u cilju se prosvjećenju baš za primjene udarnosti, dobrih organizacija posla, racionalizacije, novatorstva popularise se organizacija socijalističkog tkničenja, a strajkovi izloženi na zidovima «crvenih kutića» riečito govore o uspjehu i nedostacima rada i takmičenja.

Analitički tečajevi po našim preduzećima treba da okupe i posljednje neprosvjećene radnike, jer je ključna nepismenost preduslov za kulturno-uzdizanje masa, za idejno-vaspitanje putem predavanja u «crvenim kutićima», na krucizama i na stručnim kursovima. Radom na kulturno-prosvjetnom polju treba podići kulturni nivo naših društava i poboljšati uslojevanje radnika, jer je ključna nepismenost preduslov za ostvarenje našeg prvog Petогодишњeg plana. Od planске rada kulturno-prosvjetnih komisija i podobora u našim preduzećima na uspjeh u prosvjetnom polju zavisi i ispunjenje datih obaveza.

Pismo naših omladinaca iz Čehoslovačke

U Škodinim zavodima u Plznu (Čehoslovačka) najlađe se izvještava, broj učenička omladinaca sa banaludskog okruga. Nedavno su se obratili jednim pismom Prosvjetnom otdjeljenju O. N. O.-a i zamolili da im se pošalje nešto knjiga za njihovu ličnu izgradnju. Po primitku ovog poklona od Prosvjetnog otdjeljenja učenički su se zahvalili jednim pismom iz kojeg sadržaj dopisivanja u cijelosti:

«Dragi drugovi,

Vaš dar, koji ste nam poslali i mnogo nas je obradovao. Mnogo vam se zahvaljujemo kad nas se sjećate i potpomognete, kako bi se mogli i idejno izgrađivati poslije našeg nuda što će nam omogućiti već broj uspješnih knjiga koje smo ostigli i u kojih ćemo najučiničnije stvarati potrebne za naš buduć život.

Znamo koliko nam polujete u nas, a mi ćemo se truditi da Vaše povjerenje opravdamo, kako to opravdava svaki Titov omladinac. Opravdamo ga usmenim i radom, a kad se vratimo u svoju državu doprijet ćemo našim znanje i na ovaj društvo, koji nisu imali priliku da dođu u bratsku Čehoslovačku Republiku. Sve snage ćemo uložiti da što bolje učimo, da na

porvratku da u posljednje dvije godine neovise prvog Petогодишњeg plana učinimo ono što od nas očekuje naš narod - a od pomeniših sila stvaramo gradove, a od radionica industrijske centre.

Želimo da i dalje ostanemo u naučivoj vezi s Vama, te da nam pišete o radu naše omladine u zemlji, a tako da naših adresa date poštovanim omladinac, omladnici ili omladnicu grupi koje bi se u nama dopisivala.

Primite mnogo druguškog pozdrava od omladinaca banaludskog okruga, učenička Škodinim zavoda u Plznu. Ispred omladinaca - učenička potpisao se Adamovič Radoslav, dom Jugoslovenskih učenička Plznu. Liliava ulica - Čehoslovačka.

Dok danas omladina kod nas najučiničnije poživljavanjem izgrađuje svoju zemlju i stvara savremeni radni otvoren herojska, dieku, u bratskoj Čehoslovačkoj Republici kod nas novi kadrovi, koji obećavaju svom narodu, da će po povratku u svoju zemlju primjeniti stečeno znanje i ispuniti naše koje u njih narod polaže.

M. N.

Otpočeli su radovi na izgradnji velinog betonskog mosta u Uni u Bixahuju

Pored mnogih objekata koje podize na terenu banaludskog okruga građevničko-slovenačko preduzeće «TRAGIS» ovih dana otpočeli su i radovi na izgradnji velinog betonskog mosta preko rijeke Une u Bixahuju.

Prošle jeseni obavljeni su radovi na demontiraju srušene betonske konstrukcije mosta kojeg su Hmešci zadržali dana svoj boravak u Bixahuju digni u zrak.

Veliki dio potrebnog materijala za gradnju mosta već je privažen i ovih dana nastavlja se priprema radovi na izgradnji novog modernog betonskog mosta. Most će biti dugac oko 120 metara. Sa obje strane ne biće široki trotovari za pješake.

Izgradnja ovog mosta biće od velikog privrednog značaja za ovaj kraj Bosanske Krajinie. Pored toga

izgradnjom ovog mosta biće rasterećena dva drvena mosta jer će betonski most biti glavni tranzitni most. B. P.

U TOKU OVE GRADEVINSKE SEZONE 150 UCIJONICA OSPOBIĆE SE ZA IDUĆU SKOLSKU GODINU

Veliki broj popunjenih škola u našem okrugu zatečen je po oslobodenoj. To je utveliko otežavalo rad. Nedovoljni broj škola i školskih prostora nije mogao primiti broj djece dorasle za školovanje. Za zbirku školski rodinut u našem okrugu obnoviće se i nanovo izgrađiti 122 škole, a preko 120 nedovršnih školskih zgrada zatečenih iz ranijih godina završiće se radovi u 150 osposobljenih učionica dočekuće djecu u novoj školskoj godini.

Posjeta radnice ekinje tvornice duhana selu Krupi na Vrbasu

Na rođenjan maršala Tita pod sindikalnom zastavom i parolama krenulo je kamion natovaren alatom i materijalom kovana, bravara i maršala obuhara i Brivana sa trupom od 32 mlada radnice kolektivna tvornice duhana za selo Krupu na Vrbasu. Odmah po dolasku u selo smjestimo se u dvoriste škole. Najvećom brannom razdieljenice se brivara, limari, obuhari, kovani sa bravarama i uradiše sve za početak rada. Dok su omladnici izvoniadi dovezene kućice za pozornicu drugova Savića i Milica razgovorice svoje harmonike čiji se glasovi najljepše razvijajušice po krusnoj kotlarni na radost čobanika, koje su prozale sa kozama i ovakma i djeca koja su otvorenih usta slušala pjesme.

CIJLANA U PRLEDORU POVEĆAĆE PROIZVODNJU ZA 125%

Jedna od najorganizovanijih cijlanu u okrugu svog imena je Dževanija cijlana u Prijedoru. Ona radi sa punim kapacitetom, a obzirom da je travedinska sezona u punom jeku da je potrebna velika Cijlana proizvođači mašinskih ciglu, presani crijen i žljebovanje. Uskoro će preduzeće zavesti mjesto dosadašnje jedne smjene dvije smjene i to čim se dovrši proširivanje preduzeća. Očekuje se da će se prosvjećenje povećanja proizvodnje za 125% prema 1946 god. Ovo će utveliko koristiti i pomoći građevinske radove, koji su na našem okrugu svakako nalaknuteljni problem.

Preduzeće ima otvorenjavnu podružnicu sa svim sekcijama, Analitičkim tečaj koji se odvija uskoro će zavrtiti sa radom.

U razgovoru sa omladinom i sećanjima drugovi majstora srvašala su se sve poslove brzo i bez odmoru, te za kratko vrijeme spajano je 6 budaka, 8 sejkara, 4 kramiza, poklatalo 20 motika, 14 sejkara, pospravljeno i okopano 17 metra, 15 kotliha, 18 lončana i opravljeno još 25 raznih sitnih alataka. Obuhari su pokrpani i potkovani 33 komada čizmi i opanaka, Brivani su imali 10 Brivana i 34 pinjava velikom diene.

Ostali drugovi i drugarice primređaju su pozornicu. U 3 sata poslije podne sekretar Mjesnog odbora pozvao je sakupljeni narod da sluša prve odavke poslietionu u ovoj godini. Poslije pozdravnih govora od strane radnika i radničke omladine svoj radom kolektivno drugarica Marija Tepanović, mlada radnica rečitovala je na ruskom jeziku «Jesni zavrta vojna...» (Ako sutra rat, a omladinka Alambinih Salića rečitovala je pjesmu Mirolasna Fedjina «Pitaje kako je bilo».

Nakon rečitacije izveden je pozorišni komad od P. Filipovića «Kto je uspešniji. Narod je pratio prikazivanje komada sa najvećim interesom. Pojava četinogor komandanta Milandina izazvala je kod jednog pivozira i jedne strarice obiljan smijeh. Nije ni čudo, jer među njima žive Slavko i njegova sestra, jatte domaćih kovača. Pozorišnik prikazala ostavlja se dobri utisak na prisutne, prvenstveno na omladinu.

Tako je prošlana jedna vjina tvornice duhana Titov rođenjan među narodom u Krupi na Vrbasu. Ca. III.

bosansko hercegovačka brigada postala je udarna

ma 1947 godine najsvetčaniji dan Prve bosansko hercegovačke udarne brigade na omladinskoj. Toz dana brigada je proglasila DARNOM.

Brigada je obiljno prišla izvršavajući zadatka kao i savladavajući te nastave predviđene od ovog štabela u jednu alku.

Brigadi udarne obaveze brigade, ispunjavala na svim polima a naročito izmisliti obaveze od 20 V 1947, koje je, u ciljelosti i redovito prebacivala normu, u jedinstven slučaj na XI sekciji šest brigada.

Prvih deset dana brigada je dovela do završetka utovar zemlje i šljunčane i u vatone i na tom radu bila je ošla od svih brigada koje su radile posno u četiri ane.

Brigada je za svoj kvalitativni rad u pismenu pohvalu od nadzornopovika. Prilikom izvođenja ovih va brigada nije imala ni jedan ne usli slučaj, a niti loših ozbilje, kao niti takmičenja. Dnevne rezultate brigade udarne drugarstvo što su zali dva druga koji su radi bolesti stisli svoim kućama, pa su se mogu vratili u brigadu izjavivši se mogu brigadu napustiti dok ne e svoji zadatci.

Uva trećina brigade izjavila je da ostati u drugoj smjeni i mole za dobitre.

Ciela brigada prijavila se za takmičenje za značku fiskulturnika, a do danas položene su sve norme sem plivanja i smučanja, prosječno 90% položili su normu. Istovremeno se provode i teoretski ispiti za fiskulturne rukovodioce po aktivima, državljane i ostale, koji zadovoljavajući uspjeh tako da je prvog dana ispita položilo sto posto brigadiru za prosječnim uspjehom: vrlo dobro.

Brigada je osvojila prvenstvo XI sekcije u nozmetu, odbojki, košarci i lakoi atletici i sada upućuje svoje brigadire na ta takmičenja za prvenstvo Omladinske grupe.

Dobitkoših naziv udarne, naša brigada uzela je nove obaveze.

Marko Zec

На Савском мосту

Друга Бањалучка бригада која носи име Шоше Мањара учествује у изградњи водострана код савског моста. Овај ниски дугачки је 687 метара. Преправе се правдо старог нивоа, који треба направити до 80 м³ земља и дела обалама Саве још за 800 метара. Бригада Шоше Мањара ради на забацивању шипова. Осим се оmlадинцима још један циљ имају, а то је парни маварана. До сада су постигнули одлични резултати у стручном подучавању. Оmlадинци који до скоро нису ни видели парни ступи сада га већ свесно самостално постављају и монтирају. Радили на ниску такојер добро напредују. За реалније криво време подигнути је велики дио нивоа и моста. Сада се пред бригадом налази још један циљ, а то је парни маварана. До сада су постигнули 34% бригадара.

Оmlадинци друге Бањалучке бригаде сваким даном извршавају своје најтежије и најважније објекте послове у Бригади. Раде од јутра до увече, а на неколико километара чују се како живе парни маварана, како да се с њом муљосом такмиче, како да су с њом одјелили полне куле вода левоу оmlадинцима. Бригада Шоше Мањара носила негованим обавезује се да не испуни све задатке који се пред њу постављају. Исто онао као што су јуришали и умркли оmlадинци у Шошском округу. Бригада Шоше Мањара бригадир негово бригаде дати се од себе за извршава обавезних задатка.

Фискултурна бригада Босне и Херцеговине на Оmlадинској пружи

Фискултурна бригада Босне и Херцеговине показала је велико залагање у раду на Оmlадинској пружи. Нјен главни задатак је организација фискултуре на пружи. Да би чланови ове бригаде били потпуно спреми фискултурни основни је курс који посјећује 150 оmlадинаца ове бригаде. По досадашњим успјеху курса и види се како је радници рада закључује се да ће од 150 моћи 120—130 оmlадинаца бити добри руковођици фискултуре на пружи, а касније у фискултурним активима.

Међутим осим рада на курсу оmlадинци фискултурне бригаде Босне и Херцеговине раде и на изградњи пруге. Она бригада придржава се плана који је издио главни штаб. 6 часова проводи на одвијању

ЕКСПЕРИМЕНТИ МУШКЕ И ЖЕНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Двадесет и трећег овог мјесеца унашних ишких и женских гимназија су радилу Љубљу. Сва једнодневна екскурзија је била је доброг карактера и као таква имала је веома добре резултате. По доласку у Љубљу директор рудника одговорио је предвођама и члановима групе, нарочито копања и историјату рудника. Послије предвође пошли смо да предгледом оловне наспаје магнетита и сидерита из којих се вањ стонељине које руда. На пружу смо се задржали 3 часа. Обавијаше брдо узгоном смо много стројеве и бушилице, који служе за разарања и товарење руда. Осим сидерита и магнетита видјели смо још много другог. Предвођама рудник нарочито се много обрадовао старци, која ће им користити за дивљај рад у школи.

Од 1 марта до 20 маја положено је у бањалучком округу 5941 норма за значну фискултурника

Из разних спортских дисциплина положили су такмичари за значну фискултурника у времену од мјесца три мјесеца 5941 норму.

Из прве групе у мјесцу марту положено је 1185 норми из маршованог по сјајног датиња 870 из протстих мјесеца. Из III групе бациње бомбе 795, из V сиком у дате 225, из теоретских испита положено је 330 норми, а из маршована 615. Трчање на 60 метара из II групе положило је 491 такмичар. Остале норме постигнуте су из истих дисциплина.

дисциплина, а поред тога ношење тепа из VII групе положило је 21 такмичар, истрајно трчање 40, пењање по конопцу 6 и 30 норми из акробатике.

Норме су углином полагали среднашколци, док другова из средних школа и из предузећа нису постојали тако видне резултате, јер је познатијим рад њихових положених норми. Зато фискултурни руковођици треба томе да обрате већу пажњу да сви уписани добију значује за које се такмиче.

Pioniri I razreda Muške gimnazije u Delibašinom selu

Ми пионери I разреда мoрег свакодневног учења нисмо заборавили ни на културно-просвјетни рад. Закључили смо на својој редовној конференцији да спремимо једне усмене географске новине. Првијеме су одмах отпочели, а када су новине биле спремљене одмах смо их дали у своје мреже. Позвали смо љак и професоре. I дошли су сви осим оних који су имали редовне часове. Усмене новине су нам врло добро успеле. Када смо видјели да су нам усмене новине успјешно одлучили да им додато пријавује и још диле рециатике и да са тим професорима одемо у Инвалидски дом у Delibašino selu i посетимо наше другове инвалиде који су се хури бори за нашу Отаџбину Федеративну Народну Републику Југославију, у којој су многе дијелове свога тијела помјешали са крвљу и коштина пелих бораца.

У првом реду досетили смо их ради тога што су наше усмене новине биле поучне географске новине, а друго што смо тијели, оно што смо способни да умрдимо, да покажемо Врсту њима, нашим онеослободеним борцима, који су нам донјели слободу и којој

можемо слободна да извршавају дате које нам је поставио друг Тито.

У дом смо дошли у 10 часова прије подне. Срдачно су нас дочекали другови и упутили на бину, док се они сакупе са научних крозача.

Када су се другови сакупили, ми смо извели свој програм.

Послије програма наш разредни старјешина, друг Пећиновић, казао је друговима инвалидима да ми мислимо увијек на њих, да их волимо и да смо им залхвали за све оно добро што су они учинили за нас и нашу земљу.

Другови су били врло задовољни с нама.

Једна другарица, испред свих другова инвалида, похвалила нас је и залхвала нам на оваквој lijepoj посjeti.

Марић Никола,
I раз. Мушке гимназије
Бања Лука

Сви грађевини прве приједорске бригаде такмиче се за значну фискултурника

Иако је Прва приједорска бригада састављена углавном од грађевина са свела иако је она постигла веома значајни успјехе на фискултурном пољу. У бригади нема ниједног грађевина који се не такмичи за значну фискултурника. Терен на којем је сјајешан лагер бригаде је веома бравоши, тако да се не могу изградити велики фискултурни објекти. Највише пружа грађевина пољовима је норми из развојних дисциплина. Нарочито вишеобјектов пољовима је два пута и оба пута био је добро организован.

Грађевине ове бригаде обавили су да ће при повратку са пруге стечено искуство применити на оmlадини својих села. До сада је за руковођење свих ох фискултурних активна онеослободено десет оmlадинаца.

Инвалидски дом Бања Лука послат ће једну Инвалидску бригаду на Оmlадинској пружи Шамац - Сарајево

Свесни и пољетни бoчи и данас се ослепија способним и ако су мале вине дефинити да помоћу инапој јуначкој оmlадини на изградњу пруге Шамац— Сарајево, Бригаду сачињавају сами инвалиди. Формацијски састав руковођаства је изабран између самих инвалида, тј. де мобилизације обидница Ј. А., који су као курс руковођици предвођањим кроз тим ослободилачког рата, данас такође предвође у изградњи наше земље. Бројно стање бригаде је 150 инвалида, а у обрн су унашних инвалида са мањим процентом, а са већим процентом су остали у дому, радни одржавања реда и даљњег рада.

У Петогодишњег плану наше земље хожемо, да предвођењим тако исто, како смо то радили за ослобођење наше земље, хожемо да будемо уврстани у нашу привреду. До коња 1948 године: наш дом ће, да укључи у привреду: око 45 мајстора (квалификованих радника) обућара

и кројача), 60 средњошколаца, 50 инвалида постићи ће основни школци, а 50 ће за мјесец дана уврстани у наше задруге, сем културе, који се одржавају, као ипн, кинговећани, илекарски и дилти са краћим временом.

Наш се дом такмичи у производном такмичењу. Такмичење се одвијало, са пуним полетом, а прелазну зрмиску заставицу добила је наша производња, као најбоља у Босни и Херцеговини између Инвалидских домова. Ми хожемо, да наша прелазна заставица буде да увијек наша (то је парода наших инвалида), па нежемо дозволити да би је из наших руку предале неке коме другојме. Ми нежемо да наставамо са нашим радом и још нежемо боље показати резултате, како би постали производници људи и били укључени у привреду и изградњу наше земље.

A. Јеуер

новим радним успjesima градитељи шесте секције додељују родendan

Маршала Тита

Градители шесте секције настоје да то већим радним резултатима дођу до родendan маршала Тита. У том циљу развило се иницијатива бригаде да изабаци 100 кубних метре земље, али су и тог дана градитељи високо претрмали свој задатак. Рано је, превећено и наблиено у 21 кубни метар земље. Ова се радило је 165 градитеља, а не 170 је то било предвидено.

Ува цазишка ударна бригада ради превећено материјала са узлазне бровени да се је тијела и отпочећа новим радном времену извести 220 тона. Само у једном дану трајали су извели 42 вагонета са прво 200 кг горњих пробоја и 21 из вренца - укупно 263 вагонета.

Штаб I приједорске бригаде проног хероја Раде Кондана 12 V 1947 год. Вјерника

ОКРУЖНОМ ОДБОРУ НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ

БАЊА ЛУКА

Поздравити наши руковођици!

Веома Вам радосно вијест, да наша бригада 12 маја 1947 год. глашана ударном бригадом, а у 5 адинаца добила су име удarne бригаде.

Бавезичејмо се да немо и у будуће својим радом оправдати поље које носи Кошарачка оmlадина. Нежемо дозволити да нас за додаслашњи успјеси, исто не дозволити да са још већом вољом додасла.

Нежемо смо што хожемо да Вас удједно називом удarne бригаде на овај начин Вам докажемо како волимо рад и домовину.

Командир Бригаде
Одјача Мирко

Припреме жена банјалачког округа за II Конгрес антифашистичног фронта жена Босне и Херцеговине

26. o. m. odjeka je sastanak Okružnog odbora AФЖ-a u Banjoj Luci uz prisustvo drugarica sekretara Okružnog odbora AФЖ-a iz okruga.

Kako nas dječji vrtićki prijedlog od Kongresa, a svega mjesec dana to se i pripreme moraju izvršiti brzo i dobro organizovano. Zaključnici koji su doneseni na ovom sastanku su sljedećih: da organizacija žena u okviru Narodnog fronta uzme još više učešća u ostvarenju Petogodišnjeg plana, da primjenjuju konkretne obaveze u šta se odnosi broju akcija, NF-a, da uzme puno učešća u programima Dječje nedjelje, da ostvari takmičenje između pojedinih organizacija kako bi rezultati rada do Kongresa bili što veći, bolji i sadržajniji.

170 ЖЕНА МЈЕСНОГ ПОДРУЧЈА МИЉАКОВИЦИ СРЕЗА ПРИЈЕДОРСКОГ РАДИЛО ЈЕ НА ПОПРАВКУ ПУТА

Свесне тога да су и оне дужне да доприне свој удио у изградњи наше земље и у нашој Петогодишњег плана жене Мјесног подручја Миљаковице обратиле су се мјесном народном одбору и замолале их да им пронађу посао на који би све жене њиховог подручја мogle organizovano. Посед тога што учествују на свим акцима заједнички са народном омладином и осталима оне су тражиле да изврше једну акцију саме. На дан 15. маја о. год. изјутра рано жене су с мјесном одељењем на заказано мјесто, 170 жена отпочели су рад на поправци пута који је водио кроз селиште подручја. Само је село узаканово такмичење. Жене су радиле неуморно. На акцији су се налазиле Српкиње и Муслиманке на заједничком послу јачао се њихова сестринска љубав. Међу њима су се налазиле осамдесетогодишњацкиња Бујин Стан, београдска Милица од 54 године, 67-годишња Цвиљева Станка, Мајкин Анђа са 67 година, Шибљевог Марва са 64 године, 60-годишња Давидовићева, Тодоран Драгица од 58 година и Рођићева од 50 година. Све су оне стајале радилацкине дана на поправци пута и обавезале се да ће свакој дану извршити по шест радних дана у овој години. Другарица Церин Фатима обавезала се да ће лати 10 радних дана у акцијам за изградње плана у 1947 години. И старице и жене са нејаким племом као и остале обавезале су се да ће лати по 10, до 14 дана кочи би пута да се изврши обавезе које стоје пред њима. Четрна километра поправљеног пута резултат је рада 170 жена у овој једнодневnoj акцији. Рад на путу завршио се плесом и игром.

Шева. Мјска

Надаље је закључено да се до 10 јуна одрже конференције жена у свим мјесним подручјима на којима ће се поред пријављених обавеза у претконгресном такмичењу изабрати и делегати за сресне конференције. На сресним конференцијам које ће се одржати у цијелом округу до 17 јуна изабраће се делегати за Конгрес.

Тако ће жене нашег округа кроз своју организацију, а преко Народног фронта узети много јачег и видљивог учешћа у остварењу нашег програм Петогодишњег плана и доћи на свој II Конгрес спремно да савладају све потешкоће у раду и да узму нове обавезе.

Женска тракторска бригада у Лјевићу пољу формирана је 4 марта 1947 године

Машиноско тракторска станица у Н. Тополу у припремама за овогодишњу пролетну сјетву формирала је 4 марта 1947. Женску тракторску бригаду. Ова бригада бројала је 6 чланица. Руководила је бригаде била је другарица Мира Лазаревић. Бригада је као и свих осталих 8 тракторских бригада правилно обављала свој задатак. »Све је један комадић земље трела узорајем и »Премашић предвиђени план МТS.

У промашком такмичењу на извршавању задатка најбоље је се истакле трактористкиње Бранка Драгољевић која се у овом такмичењу показао најбољом и најодговорнијом на послу, вјешта и нековану машина и чувалит материјала. Својим поштованим радом успјела је да пребори норму за 40%. Поред неје истакле се као најбољом и другарица Ковачевић Стоја која је својим залагањем и свјесним радом испунила и премашић норму за 35%.

Ова бригада је сада попуњена друштовима трактористама ради успјешније дијеловња је је задатак МТS у

Веће коморне музике у Училишћкој школи у Банјој Луци

Наставник Музике школе у Банјој Луци одржали су 26. о. м. у 8 сати на веће, у Училишћкој школи у Банјој Луци, веће коморне музике.

Представљају програма Владо Милошевић, директор Музичке школе, одржао је информативно предавање у вези с програмом.

На програму су били гудачки квартет Хајдина, Суберта, Цалковског и Владе Милошевића. Програм су извођиле другарице Драгољевић Виолина, К. Рајнер и Виолина, В. Милошевић Виола и С. Радетић Виола чело.

Овим повезаност Музичке школе са Училишћком треба срдито поздравити.

Prof. Neva Murvar

Uspjeh u radu Partizanske gimnazije

Nastava u drugom turnusu tečajnih odjeljenja u Partizanskoj gimnaziji otpočela je 10. januara 1947. godine i trajala do 9. aprila. Za 75 radnih dana u ovoj gimnaziji obrađeno je i savladano planom predviđeno gradivo osim jednog dijela zemljopisa u II i VII razredu; i fizike u IV i VII razredu. Razlozi da navedeni predmeti nisu u potpunosti savladani su preobilno gradivo iz ovih predmeta, nedovoljan broj časova predviđen za ove predmete kao i mali broj nastavnika. U toku rada učenici su pokazali pripremnu disciplinu i vladanje. Za vrijeme trajanja nastave u ovoj školi nije bilo disciplinskih prekršaja. Od 136 učenika i učenica, koliko ih je pohađalo

školu, 11 ih je završilo sa odličnim uspjehom, 16 sa vrlo dobrim, 55 sa dobrim, a 32 sa dovoljnim uspjehom. Popravnim ispitom pristupile 12 učenika i učenica, a 10 ih ponavljalo zared.

Nizem tečajnom ispitom pristupilo je 50 učenika i učenica od kojih je 42 položilo ispit sa uspjehom, a za popravni ispit ostalo ih je 8.

Višem tečajnom ispitom pristupilo je 19 kandidata, 17 ih je položilo ispit, a 4 od njih sa odličnim uspjehom. Dva daka imaju popravni ispit.

„DJEČJI VRTIĆ“

U toku protekle dvije godine nije se imalo dovoljno mogućnosti da se obuhvate djeca predškolskog doba, da se kroz pravilan odgoj spremna za školu. U prvom godišnjem planu se izgradnje i o tome se dovelo računa. Prema planu prosvjetnog odjeljenja Okružnog narodnog odbora u toku 1947. godine osnovali se pri osnivanju školama dječji vrtići. Po jedina učenica pri školama služe djeca predškolskog doba od 3 do 7 godina.

Osnovani dječji vrtići obuhvataju se oko 2% djece iz predškolskog doba. Banja Luka će u idućoj školskoj godini osnovati 4 dječji vrtića, Bihac i Prijedor po 2, a Jajce, Bos. Krupa i Drvar po 1 dječji vrtić.

U ovim dječjim vrtićima djeca predškolskog doba provode najvećim dijelom slobodno vrijeme uz učenje i igru pod nadzorom svojih vaspitača.

Povećanjem stručnih kadrova t. J. vaspitača za djecu predškolskog doba broj djece obuhvaćen u dječjim vrtićima bitno će veći, a time i svatranosti mrijeti oko njihovog vaspitana prije polaska u školu.

Novi periodu tezak i odgojavan. Omladinci tražili su više devet brigada naučili su se orati i po selima bratovljeva Poljovka, kao i u selima ravnom Ljeviću polju. Za njih nema prepreke, oni će sve naučiti sve preke savladati.

Od ovih devet brigada najbolje su se pokazale VI ženska, II i IX brigada. Od omladinaca istakli su se: Kerčan Momir, Vitković Belan, Čikić Vasilica, Raca Ranko, Čenešan Josip, Surčin Čedo, Burić Pero, Lazić Željko i drugi.

MTS će ispuniti sjetveni plan, to je obezbeva svakozak tražiste, jer svaki od njih zna da izvršavanjem sjetvenog plana pomoću svog naroda i svojoj domovini i da se time priprema da uzmu šireg učestva u izvršavanju Petogodišnjeg plana.

Највиши број ученика у нашем округу по завршетку IV разред. гимназије поћи ће у средње стручне школе

Prema predviđenom planu prosvjetnog odjeljenja ONO-a gimnazije u Banjoj Luci, Prijedoru i Bihacu za iduću školsku godinu upisaće se u razred 200 učenika. Povećanju učiteljskog kadra, najvećim dijelom učiteljska pažnja. Za iduću školsku godinu naš okrug ćeće 300 učenika za učiteljske škole. Naučivši broj biće upisan u Učiteljsku školu u Banjoj Luci.

U našem Petogodišnjem planu predviđa se podizanje naše poljoprivrede i prelaz sa ekstenzivne — zaostale na intenzivnu — narednu poljoprivredu. Povećanjem stručnog poljoprivrednog kadra doprinijeće se ostvarenju plana i našoj poljoprivredi. U našu srednju poljoprivrednu školu početkom iduće školske godine upisaće se 25 učenika i učenica.

Da bi povećali broj stručnog tehničkog kadra u srednjoj školi korući upisaće se 100 učenika za iduću školsku godinu, a u Trivatkoj akademiji 50.

— Radi poboljšanja zdravstvenih prilika u našem okrugu i povećanja srednjeg stručnog medicinskog kadra 50 učenika predviđeno je za upis u srednju medicinsku školu.

Srednja ženska škola u idućoj školskoj godini primiće 18 učenika i učenica.

Po završetku IV razreda gimnazije, po položenom ispitu najveći broj učenika otići će u srednje stručne škole da našoj zemlji daju što prije stručni kadar koji će kao takav doprinijeći uspješnom ostvarenju našeg prvog Petogodišnjeg plana.

M. SMIRNOV

Грађење пољопривредних машина у новој пјатилетњи

Презијор са љубавином министра Министарства индустрије пољопривредних машина Граријева у својој изјави.

Уочи Сталјинског рата Совјетски Савез је имао много фабрика пољопривредних машина. Фабрике трактора саграђене у годинама раније пјатилетњи — Стаљинградска на Волги, Харковска у Украјини, Челябинска у Уралу дала су пољопривреднику неколико стотина хиљада трактора који су према рјечима Ј. Стаљина представљали гранате које су разарале стари машини и отварају пут за нове социјалистичке живот у свету. У Украјини, у Бјелорусији, на Сјеверном Кавказу и у другим регионима земље радиле су многобројне фабрике које су производиле комбајне, плугове, сјачице, култиваторе, вршачке и жетонике.

У почетку рате у њима немачко-фашистичке окупације остало су многобројне велике предузећа за изградњу пољопривредних машина. Ова окупација, а такође потреба да се фабрике које су налазиле

ле у истом крајевима СССР прилагоде производни оруђа и муниција, природно су довеле до смањена производње пољопривредних машина.

Али је важно нагласити и друго олоност. У један од највећих периода рада новембра 1941 године совјетска влада је донела одлуку о изградњи нове фабрике трактора у мјесту Румовца, у Архангелској којој се сада претворно у велику индустрију град Румовца. Генералсијаски Стаљин је мислио на будућност. У тим данима Борби код Москва он се бринуо о развоју земља трактора.

За изградње рата је отпочела изградња још двије фабрике трактора у централним крајевима земље у граду Владимиру и граду Липецку, као и изградња фабрике комбајни у сјеверном граду Краснојарску.

Ускоро после ослобођења завладели су јунак крајева СССР у њима је отпочела обнова фабрика пољопривредних машина, које су биле порушене жетворима. Сада се вода велики радан на обнови.

Нови петогодишњи план је створио велико перспективе за фабрике пољопривредних машина, велике је вели извршила преуређења за индустријско производњу, и почела је да остварје велики програм рада предвиђени петогодишњи планом.

У току пет година у Совјетском Савезу ће бити саграђено 325.000 трактора, око 100.000 комбајна, 305.000 тракторских култиватора, скоро 300.000 жетоника и много других пољопривредних машина.

Г. ПЕЊОПРИВРЕДНИ МАШ. ЧИНА У НОВОЈ ПЈАТИЛЕТЊИ

За извршење овог плана рада потребно је да буду обављени сва порушена задатка. Понеко производа трактора Стаљинградска и Харковска фабрика, машина за сјачице произвођи Томљинска фабрика, култиватори и сјачице Промјашњанска фабрика у Украјини, Ускоре ће и друге фабрике да буду обављене и прелазније предретку производњу.

Да би пољопривредни СССР добила толики број машина које је планом предвиђено потребно је пустити у погон неколико нових великих фабрика које се сада граде. Треба тако нагласити да све наше фабрике имају нова уређења и пријемнују

најновији производни процес, што ће да им омогући да даду већи производ. Такође треба побољшати квалитет машина. Конструктори пољопривредних машина тако да даду совјетским селацима најбоља машина. У нашим научно-истраживачким институтима и конструкторима бирочна ратарују се десетине нових конструкција. Укупно ће бити конструисано у најкрасије вријеме преко 100 нових машина и она ће масовно да се производе. У току времена веома послу унапредити конструктори, професионалци, инжењери, сарадници Министарства земљоправље и сточарства и напредни колективци.

Сада се скоро у свим фабрикама пољопривредних машина оне предретни толикова ратарују се десетине нових конструкција. Укупно ће бити конструисано у најкрасије вријеме преко 100 нових машина и она ће масовно да се производе. У току времена веома послу унапредити конструктори, професионалци, инжењери, сарадници Министарства земљоправље и сточарства и напредни колективци.

Сваке године, сваког мјесеца колективци и синдикати и машински трактористи стварају одлучење да се повећају. Далека напредација у пољопривреду и на фармам за стоку допринијеће њиховој брзој обнови и даљем развоју.

Арбитражно вијеће џри Округном народном одбору у Бањој Луци ошћило је са радом

Арбитражно вијеће при О. Н. О. у Бањој Луци отпочело је овај дан са радом. По закону о рјешавању имовинских спорова левом државне арбитраже, сам љубособни имовински спорови државних органа предузећа, љубособни привредни предузећа, љубособни предузећа, предузећа под савестром и предузећа под управом државних органа, рјешавају се државном арбитражом. Освој нарочито спадају спорови о испуњавању уговора, спорови о извршавању производње, спорови о rokovима и условима испоруке роба, спорови о плаћању, спором о захтјевима државе за награду и за накнаду трошкова за обнову, пуштање у погон и управљање саобраћајних предузећа и др.

Исто тако путем државне арбитраже рјешава се и спорови који настају поредом закључења уговора а прије него што се они изврше.

Државни орган и установа, државна привредна предузећа, љубособна предузећа, предузећа под савестром и предузећа под управом државних органа могу, приликом склапања уговора са задругама и задругама или приликом склапања уговора са приватним физичким и правним лицима, као и задруге и задругама предузећа у љубособним односима, уговорати предузеће државних арбитражних вијећа за све имовинске спорове који проистекну из њиховог уговора односно.

Уговор о рјешавању спорова путем арбитраже мора бити писан.

Арбитражно вијеће при О. Н. О. у Бањој Луци највише је за рјешавање љубособних имовинских спорова државних органа или установа на подручју овога округа као и државних привредних предузећа локалног значаја, љубособних предузећа, предузећа под савестром и предузећа под управом а која се налазе под управом државних органа овог О. Н. О. а или сви органи дају план производње или план рада

и врше надзор над њиховим пословањем. Поступак пред арбитражним вијећем почиње се на основу писмене тужбе. Тужба мора садржавати описну страну и спорну и љубособне адресе, излагање стварне спорне дознаке које тужилац предлаже или прилаже уз тужбу и тужилац тужилац страну. У тужби треба назначити и вриједносне спорове. Државна привредна предузећа изврши у тужби своје административно-оперативног руководиоца уз назнаку његовог сједишта и адресе. Исто тако назначити и административно оперативог руководиоца тужне стране ако јој је познат. Тужба се подноси оном арбитражном вијећу у омиљено примјеру колико има тужака и странка више да примјера за ово вијеће и Министарство финансија. Прилози се подноси у оригиналу или правску Акт се тужилац тужба позива на сједнице или вјештаке у тужби се морају назначити именовати и адресе сједница и вјештака.

У поступку пред арбитражним вијећем таксе се приплаћују по закону о судским таксима.

Ово арбитражно вијеће састоје се из трдана О. Н. О. а у Бањој Луци приземно десно, собе бр. 32 и 35, телефон бр. 461, конал 13.

За предсједника Арбитражног вијећа при О. Н. О. у Бањој Луци бр. През. 2/47

ŠAH PRVENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE U ŠAHU

Почетком јуна мјесеца одржаће се у Сарајеву Шаховски турнир на коме ће поред најбољих аматера из округа и Сарајева учествовати и досаднији аматерски првак Б. и Н. Мештровић, а ван конкуренције наступиће најбољи кандидат Виљко Козмарца (Бања Лука) који ће на финалном такмичењу у Лубићки пролеће додате имао врло добар пласман.

Наш окруз на овом турниру представљаће Инг. Сикокећ из Бања Луке — С. М.

УПОЗОРЕЊЕ ПОСЛАНИЦИМА

У смислу члана 52 Уредбе о спровођењу социјалног осигурања, не плећа се допринос за социјално осигурање за осигураника, који је отишао на добровољни рад за обнову земља, јер док је на добровољном раду на прима плату од послодавца, те се његово осигурање због неплаћања доприноса прекида (чл. 43 Уредбе о спровођењу социјалног осигурања). Овако осигураник издвара сва права на диванца из социјалног осигурања одређене у чл. 47 ст. 1 Закона о социјалном осигурању радника, највишењих и службеница за кривење и под условима предвиђеним у истом члану, као да је испунио своје обавезе.

Обзиром на горње изложено се послодавци, да редовно одвајају на социјално осигурање своје раднике, највишењих и ученика, који су отишли на добровољно радње за обнову земља, те да их по повратку с тих радње и испуњују посла поново пријаве на осигурање.

Послодавци који нису извршили одјаву осигураника који су отишли на добровољно радње за обнову земља, имају то одмах учинити.

Државни завод за социјално осигурање Финанца у Бањој Луци

У Бањој Луци је изречена пресуда четворци усташких колџака

Кривично вијеће Округног суда у Бањој Луци изрело је ових дана пресуду четворци усташких колџака, који су одговорали за велики број злочина починених над народом предјорског среза, који је био одговоран за одржавање НДХ. Први осуђеничци Хилк Leopold, као трајевнички технички њивник у Зеници по успостави НДХ ступио је у усташки покрет, поставиш усташким таборником и организатором усташког покрета у Лубићу Руднику. Наљазећи се на тој дужности, Хилк је издавао бројна наредња за отпрему становништва Либије и Јоторе и њихово стрјелчање, те је концем јула и почетком августа 1941 организио масовни покол Срба у Лубићу. Тако је његовим наредњем ухапшено 75 радника рудника и 24 становника Лубиће који су сви највише затворени у један руднички руд сједе свих изолованих злочинарцима и испитивани, а поједини отргнати и испитивани у Госпић одокале се више нису вратили у Лубиће је Хилк 1941 године формирао усташку припремну бојну са којом је као усташки таборник учествовао у борбама против NOV и околини Будимли Јапце у санском срезу. Искористиш свој положај таборника саставио је списак свих комуниста у Лубићу и послије са усташким властима у Приједору које су пакоту тама извршиле масовно нађење. Други злочинска Башић Сулејман по успостави НДХ ступио је такође

у усташки покрет и примивши оружје учествовао је у тероризму невиног српског народа под rukovodstvom отпочутог Хилка. Августу 1941 лично је учествовао у масовном покољу, љубићима и лофоризаним становништвом Лубиће болоту су усташке батале дјеловале у руднику, а дјелом у Балтинићу, Барана код Приједора убијали и мучили, док је на касније преживје баталетом допукло. Послије тако као припадник усташких јединица учествовао је у борбама против NOV све до свога заробљивања од стране ЈА у Клатурину.

Послије двојича отуђених злочивава Икановић Хабија и Хасанагић Сулејман изврши су већи број злочина у руднику Лубић и околини Приједора гдје је на звјерски начин убијано и мучено српско становништво ових крајева и у којим је Хасанагић учествовао као организатор и потказивач усташама. За сва починена дјела, кривично вијеће Округног суда осудило је злочивке Хилка Leopolda на казну смрти вјештачењем, трајан затвором сви, брегданички и политички права са конфискацијом имовине, Башић Сулејман на казну смрти стрјелчањем, Икановић Хабија на казну смрти стрјелчањем и Хасанагић Сулејман на казну затворску са примудним радом у трајању од 20 година. Преведну пресуду народном суду публика је одоушељено поздравља.

Службене вјести Округног фискалног одбора

У вежи прикупљених судских извјештаја региструју се одигране фудбалске утакмице за првенство баналучког округа и то:

F. D. Kozar — F. D. Crvena Zvijezda oba iz Banja Luke 2:1.
F. D. Željeznica Banja Luka — F. D. Borac, Bos. Dubica 13 11 2 0 37:14 24 (2 2)
F. D. Jedinstvo, Prijedor — F. D. Kozara, Bos. Gradiska 12 6 4 1 31:10 16 (6)
F. D. Kozara, Bos. Gradiska 12 4 5 3 31:14 13 (11)
F. D. Podgornje, Sanaki Most 11 3 4 1 16:18 11 (11)
F. D. Sloboda, Bos. Novi 11 4 1 6 16:22 11 (11)
F. D. Kazaz, Banja Luka 11 2 4 5 11:12 8 (14)
F. D. Crvena Zvijezda, B. Luka 12 2 2 8 11:37 6 (18)
F. D. Željeznica, Banja Luka 12 2 1 8 15:37 5 (17)

D. Sloboda, Bos. Novi 1:2.

F. D. Jedinstvo, Prijedor — F. D. Kozara, Bos. Gradiska 2:2.

F. D. Podgornje, Sanaki Most — F. D. Borac, Bos. Dubica 1:1.

Nakon odigranog VI kola tabela je sljedeća:

F. D. Borac, Bos. Dubica 13	11	2	0	37:14	24 (2 2)
F. D. Jedinstvo, Prijedor 12	6	4	1	31:10	16 (6)
F. D. Kozara, Bos. Gradiska 12	4	5	3	31:14	13 (11)
F. D. Podgornje, Sanaki Most 11	3	4	1	16:18	11 (11)
F. D. Sloboda, Bos. Novi 11	4	1	6	16:22	11 (11)
F. D. Kazaz, Banja Luka 11	2	4	5	11:12	8 (14)
F. D. Crvena Zvijezda, B. Luka 12	2	2	8	11:37	6 (18)
F. D. Željeznica, Banja Luka 12	2	1	8	15:37	5 (17)

2. Pozivati su članovi F. D. Kazaza iz Banja Luke da dođu na sastanak u O. F. O. na dan 31 ovog mjeseca u 19 časova i to: Fazilic Zijad, Halalick Ahmet i Osmančević Husain.

Nadlje pozivati su članovi F. D. Crvena Zvijezda iz Banja Luke da isto tako dođu na sastanak u O. F. O. na dan 31 ovog mjeseca u 19 časova i to: Atlazić Halid i M.ihalović Stanko. Skraćeno važnu Upravu društva da imenovane družove uputi na sastanak u određeni dan.

3. Primiceno je da poledine Uprave fiskalturnih društva prilikom odigravanja fudbalskih utakmica ne po-

stavljaju blažanje radi ubiranja ulaznice od posmatrača te se ovom prilikom zadržati po onomu ier u povolnom slučaju O. F. O. donijeti će odluku o ubiranju određene dohotka koji mu pripada prilikom javnih predstava.

Okružni fiskalturni odbor

Disciplinski odbor stavio je pod disciplinski postupak drugu FAZILIC ZIJADA, radi namjernog odobnosti te protiv istog izreči izricanje zabosti članu 35 tačka c zbog nedolaska na sastanak.

Предсједник: Мило Поповић
Секретар: Миловић

»SLOBODA« IZ BOS. NOVOG POBJEDILA JE »ZELJEZNICAR« SA 21

Prvenstvena nogometna utakmica između »Željeznice« i »Slobode« protekla je u borbenom, ali drugarskom duhu bez ikakvih incidenata. »Željeznice« je bio dugo vremena bolji od »Slobode«, ali navala je propuštala mnoge povoljne prilike, a naročito, inače talentovani, centarfor Harazin, Autorlović Radmana i krilovica »olmana« Sloboda je odnijela oba boda iz Banja Luke iako bi nerijetko rezultati najbolje odvojeva li imi.

U posljednje vrijeme im »Željeznice« se vidno popravila i svojom disciplinom snažno može najsolidnije timove. Izuzev nekolicinu starijih igrača Plićanić, Sečić i Čorkovića, to su većinom mladi talentovani igrači koji mnogo obećavaju; Radman, Harazin, Krivovar i drugi.

U isu »Slobode« bio je vrlo dobar golman i centarfor. Sudac je bi objektivni, ma da ova utakmica, bez grubosti i ispada, nije bilo teška suditi.

Z.

ВАЖНО УПОЗОРЕЊЕ

Како је то јављено још прије неколико мјесеци, поштомачке изгубљених или уништених докумената и испрва мора се архивити САМО ПРЕКО »СЛУЖБЕНИХ ЛИСТА НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У САРАЈЕВУ«. Сви огласи те врсте, укључујући и огласе другог листа, НЕМАЈУ ЗАКОНСКУ МОЋ И ВАЖНОСТ која је потребна за добијање нових докумената (дупликата), било да се ради о документима вјештачењима, којима испрва вјештачењима, вјештачењима, додјелом новца, вјештачењима кривања и текстовима. Исто се такви огласи не могу објављивати у службеним листовима нових грађана Народне републике Б. У. уколико они који оглас дају неће на терену ове федерације јединице.

Све такви огласи треба слати на адресу: Администрација »Службених листа Сарајева« у Сарајеву.

Свако ријеш огласа стоји 2,- динара, а свако треба придодати још 2,- динара као таксу на то оглас и још 5,- динара за један примјерак таквог листа у коме је оглас одштампан и на његовој добути. За сваког одштампаног огласа стоји још 2,- динара добит дупликата. Новци или одговарајући износ у поштомачки марама шаље се унапред. Стога се позивају сви они који желе прогласити вјештачење или документат да то, пошто добути, дајте или устале нова која им је изгубљено издати, сви учине по горњим упутствима. Осим се такотери обавјештавају сва навалачко пронашће адруге да такви случајеви не налажу у Уредницима Агласа овог листа до досада било, него да их упозоре на овај оглас.

УНИШТАВАЊЕ СТИЈЕНИЦА И ОСТАПЕ ГАМАДИ

једино чете нематељито извршити ако и њихова јачања униште се универзалним етровним пилном уз нашу гаранцију по биолошкој проби.

Сиклонизација свих приватних и државних станова, зграда у Бањој Луци и њеној околини као и на територији цијеле Босне и Херцеговине уз одобрење и снижене цијене са стручним лицима врши једино предузеће за деzinекцију и дератизацију »ГРАДСКИ СИКЛОН« у Сарајеву у ул. Воје Мискина број 20, - тел. 34 - 62. По жељи примамо и наруџбе, које се могу слати на нашу адресу, а у рад примамо одмах с тим да се наруџбом обрните Ошјесница за народно здравље Град. народног одбора.

УПРАВА

25. о. мј. изгубљена је запис са порочасним марама, државног са поштоматом легитимација. Може се додети наредник да исто пријави у:

Делалки МБФ, Бања Лука
Хаџићевина 27

ОГЛАС

У циљу извршавања задатка извршавања дохода од приватних земљишта и имовине Министар финансија наше народне републике издао је позив за поднашање пореске пријаве за годину 1946. Пореске обавезе пријаве се року од 12 мјесца до 11 новембра ове године подијати пореску пријаву. Како рок за поднашање пореске пријаве неће бити ово година производња, серије све понашање пореске обавезе и да отпону поднашање пореске пријаве да отпону предати исто одмах на чекајући задња дана у позну одређени, јер ако се са предлом буде чекало до задњег дана, неће се пријаве моћи пријати из техничких разлога.

Напоми поднашање пријаве као и казне санкције за сва она која су обављена, а то не учине односно који у поднашање пријаву на терену територијалног одбора кривена додате или промета тржишном уредској плочи и по граду.

Извршни Одбор Градског Н. О.-а Перска реферат у Бањој Луци